

© 2024 • XVI (II) • güz/autumn

e-ISSN: 1309-128X • Başlangıç: 2009 • Yayımlanma Sıklığı: Yılda 2 Sayı

Fe Dergi: Feminist Eleştiri Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (KASAUM) uluslararası hakemli dergisidir, senede iki kez çıkar. Dergimiz İngilizce ve Türkçe olarak yayımlanmakta, her iki dilden de yazılar kabul etmektedir. Toplumsal cinsiyet konularıyla ilgilenen tüm bilim dallarına açıktır. Görsel malzemelerin yazılarla bütünleşmiş kullanımlarını desteklemektedir. Fe Dergi, akademik makaleler dışında saha notları, politik anlatılar, kişisel anlatılar ve kitap incelemelerine de yer vermektedir.

Editörler/Editors

• Elif Ekin Akşit, Ankara Üniversitesi, Emekli/Ankara University, Emeritus Professor

• Ezgi Sarıtaş, Ankara Üniversitesi/Ankara University

Editör Yardımcıları/Assistants Editor

• Gülçin Özge Tan, Gaziantep Üniversitesi/Gaziantep University

• Arife Hümeysra Hüsmen, Gaziantep Üniversitesi/Gaziantep University

• Damla Nur Uygun, Ankara Üniversitesi/Ankara University

Yayın Kurulu/Editorial Board

• Hilal Arslan, Hacettepe Üniversitesi / Hacettepe University

• Akça Ataç, Çankaya Üniversitesi / Çankaya University

• Reyhan Atasü, Hacettepe Üniversitesi / Hacettepe University

• Esra Gedik, Bozok Üniversitesi / Bozok University

• Çağla Ünlütürk Ulutaş, Pamukkale Üniversitesi / Pamukkale University

• Bilge Şahin, Erasmus University Rotterdam

Danışma Kurulu/Advisory Board

• Aksu Bora, Hacettepe Üniversitesi, Emekli / Hacettepe University, Emeritus Professor

• Alev Özkazanç, Ankara Üniversitesi, Emekli / Ankara University, Emeritus Professor

• Emel Memiş, Ankara Üniversitesi / Ankara University

• Elifhan Köse, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi / Karamanoğlu Mehmetbey University

• Eda Acara, Bakırçay Üniversitesi / Bakırçay University

• İsenbike Togan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Emekli / Middle East Technical University, Emeritus Professor

• Serpil Sancar, Ankara Üniversitesi, Emekli / Ankara University, Emeritus Professor

• Hülya Demirdirek, Kadın Çalışmaları Derneği / Association for Women's Studies

• Ayça Kurtoğlu, Acıbadem Üniversitesi /Acıbadem University

• Zehra Yılmaz, Van Yüzüncüyıl Üniversitesi / Van Yüzüncüyıl University

• Ruken Öztürk, Ankara Üniversitesi / Ankara University

İngilizce Editörü/English Editor

• Bilge Şahin, Erasmus University Rotterdam

Sahibi-Sorumlu YİM/Owner

and Executive Editor

• Ruken Öztürk, Ankara Üniversitesi/Ankara University

Adres/Address

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, Cebeci 06590 Ankara

federgi.ankara.edu.tr

<http://federgi.ankara.edu.tr>

Taranan İndeksler/Indexed by

ULAKBİM, TR Dizin, Proquest/Genderwatch

EBSCO Publishing, DOAJ Açık Erişimli Dergiler Kataloğu

Yayın Tarihi/Publication Date

15 Aralık 2024

İçindekiler/Contents

6

Editörden/From the Editor...

Makaleler/Articles

Mekânın Cinsiyeti

10 *(Araştırma Makalesi)*

Fulya Selçuk

Çokluğun Mekânlarını Araştırmak: Minör Güzergâhlar, Minör Mekânsallıklar, Minör Kartografiler / Daily Travels on the 290 Bus Line: Field Notes on Minor Trajectories, Spatialities and Cartographies

48 *(Araştırma Makalesi)*Pelın Zenginobuz Neşeli
Zeliha Nilüfer Nahya

İzmir Atıfbey Mahallesi'nde Yaşayan Kadınların Kent Yaşamındaki Zihin Haritaları ve Görünmez Sınırları / Mind Maps and Invisible Boundaries of Women Living in İzmir Atıfbey Neighborhood in Urban Life

Feminist Sanat

84 *(Araştırma Makalesi)*

Tuğçe Arslan

Kanonun Eril Tahakkümüne Feminist Müdahaleler: Shigeko Kubota ve Şükran Moral'ın Sanatçı Bedenlerinde Kadınlık Söyleminin ve 'Meşru' Estetiğin Sorgulanması / Feminist Interventions on the Masculine Dominance of the Canon: Questioning the Discourse of Femininity and 'Legitimate' Aesthetics in Artist Bodies by Shigeko Kubota and Şükran Moral

123 *(Araştırma Makalesi)*Burcu Nur Cengiz
Murat Ateşli

Feminist Sanat ve Psikanalitik Feminizm Kesişiminde Çeşme (Fountain) / Fountain at the Intersection of Feminist Art and Psychoanalytic Feminism

Tıp ve Beden

160 *(Araştırma Makalesi)*

Gülşah Kurt

Kadın Bedeni, Doğum ve Doğa İlişkisine Doulalar Perspektifinden Bakmak: Eleştirel Bir Değerlendirme/ Looking at the Relationship Between the Female Body, Birth and Nature from the Doulas' Perspective: A Critical Evaluation

193 *(Araştırma Makalesi)*
 Nüket Paksoy Erbaydar
 Serap Şahinoğlu
 Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nda Kadın: Feminist Bir
 İnceleme/ Women in General Health Law: A Feminist
 Enquiry

228 *(Araştırma Makalesi)*
 Banu Açıkgöz
 Bilgehan Açıkgöz
 Trying to Comprehend Physician's Feelings and
 Behaviors Toward Sex and Gender Minorities in terms
 of Improving Minorities' Access to Healthcare Services
 / Cinsel Azınlıkların Sağlık Hizmetlerine Erişimini
 İyileştirme Açısından Doktorların Azınlıklara Yönelik
 Duygu Ve Davranışlarını Anlamaya Çalışmak

Sahanın Yansımaları

264 *(Araştırma Makalesi)*
 Münevver Azizoglu-
 Bazan
 İçeriden Kürt Aktivist Bir Araştırmacının Gözüyle
 Feminist Konumlanma: Bilimsel Objektiviteye Meydan
 Okuma / Challenging Scientific Objectivity: Feminist
 Positioning Through the Lens of a Kurdish Activist
 "Insider" Researcher

301 *(Saha Notu)*
 Nagehan Taner
 Maskülen Bir Sahada Tek Ebeveyn Olarak Göçmen
 Anneleri Araştırmak: Kadın Araştırmacının Saha
 Deneyimleri / Conducting Research on Single
 Parent Immigrant Mothers in a Masculine Field: Field
 Experiences of the Female Researcher

Politika ve Mücadele Hatları

317 *(Derleme Makalesi)*
 Anıl Özge Üstünel
 Flört İlişkilerinde Zorlayıcı Kontrole İlişkin Son Yirmi Yıla
 Dair Bir İnceleme: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede
 Uygulama Önerileri / A Review of Twenty Years of
 Research on Coercive Control in Dating Relationships:
 Practice Recommendations for Preventing Violence
 Against Women

Sibel Utar

355 (Araştırma Makalesi)

Türkiye'nin Sığınmacılara Yönelik Uyum Politikalarındaki Toplumsal Cinsiyet Körlüğünün Ankara'da Yaşayan Suriyeli Kadınların Deneyimleri Üzerinden Analizi / An Analysis of the Gender Blindness in Turkey's Social Cohesion Policies for Refugees Through the Experiences of Syrian Women Residing in Ankara

Duygu Onay Çöker

394 (Araştırma Makalesi)

Akademisyen Kadınların Otantiklik Algıları Üzerine Varoluşçu Fenomenolojik Bir Analiz / A Phenomenological Existentialist Analysis on Academic Women's Perception Of Authenticity

Editörden...

2024'ün son dönemecine girdiğimiz bu günlerde, on altıncı yılımızın ikinci sayısı ile herkese merhaba. Bu sayıda da mekândan tıbbâ, sanattan saha deneyimlerine toplumsal cinsiyet araştırmalarının zenginliğini yansıtan 12 yazıyla karşınızdayız.

Mekânın Cinsiyeti

Sayımızın ilk dosyası olan Mekânın Cinsiyeti iki yazıdan oluşuyor. “Çokluğun Mekânlarını Araştırmak: Minör Güzergâhlar, Minör Mekânsallıklar, Minör Kartografiler”de Fulya Selçuk, İzmir’de, Karşıyaka ve Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Kampüsü arasında 290 otobüs hattıyla yaptığı gündelik seyahatleri çerçevesinde “çokluk” kavramını, “çokluğun mekânları” olarak analiz ediyor. İlk dosyanın ikinci yazısı olan “İzmir Atıfbey Mahallesi’nde Yaşayan Kadınların Kent Yaşamındaki Zihin Haritaları ve Görünmez Sınırları” isimli makalede ise yazarlar, ataerkil mekanlarda kadınların gündelik hayat deneyimlerini Atıfbey mahallesi üstünden örneklerken Michel Foucault’nun panoptikon üzerine olan değerlendirmelerini mekan analizleriyle birleştiriyor.

Feminist Sanat

Feminist sanat, özellikle 1960’lı yıllardan itibaren, kadın kimliğini vurgulayarak ve görsel kültürde kadın bakış açısının dışlanmasına direnerek ataerkil normlara ve baskın sanat geleneklerine meydan okumaktadır.

“Kanonun Eril Tahakkümüne Feminist Müdahaleler: Shigeko Kubota ve Şükran Moral’in Sanatçı Bedenlerinde Kadınlık Söyleminin ve ‘Meşru’ Estetiğin Sorgulanması,” kanon kavramını feminist teori aracılığıyla yeniden ele alarak, eril bakışa ve sanatta kadınların marjinalleştirilmesine meydan okuyan, aynı zamanda kadın bedenini bir direniş ve eleştiri alanına dönüştüren Shigeko Kubota ve Şükran Moral’in eserlerini incelemektedir. “Feminist Sanat ve Psikanalitik Feminizm Kesişiminde Çeşme (Fountain)” ise Canan Şenol’un (CANAN) Çeşme/Fountain (2000) adlı eserini, Melanie Klein’in Oresteia mitini ataerkil anlatılara meydan okurken anaerkil bir karşıt söylem yaratmak için yeniden yorumlamasını kullanarak Duchamp’ın Çeşme’si ve Bruce Nauman’ın Çeşme Olarak Otoportre’sine gönderme yaparak feminist sanat ve psikanalitik feminizm üzerinden incelemektedir. Bu çalışmalar, feminist sanat aracılığıyla egemen anlatıların yapı bozuma uğratılmasına örnek oluşturmaktadır.

Tıp ve Beden

Tıp ve Beden dosyamızın il yazısı olan ”Kadın Bedeni, Doğum ve Doğa İlişisine Doulalar Perspektifinden Bakmak: Eleştirel Bir Değerlendirme” makalesinde Gülşah Kurt, doğumun tıbbileştirilmesine eleştirel olarak ortaya çıkan ve kendilerini "doğal" doğum hareketinin bir parçası olarak gören doulaların, doğum sürecine dair ürettikleri içerikleri inceliyor. Kurt, bu içeriklerin kadınların doğum deneyimini tektipleştirdiğini ve bu alandaki toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini görünmez kıldığını ileri sürüyor. Dosyamızın ikinci yazısı olan “Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nda Kadın: Feminist Bir İnceleme”de Serap Şahinoğlu, 90 küsur yıldır yürürlükte olan yasayı, 1930’lar Türkiye’sinin toplumsal cinsiyet rejimine ilişkin tarihsel bir arka plan eşliğinde, toplumsal cinsiyet perspektifinden eleştirel bir okumaya tabi tutuyor.. “Trying To Comprehend Physicians’ Feelings And Behaviors Toward Sex And Gender Minorities In Terms Of Improving Minorities’ Access To Healthcare Services” başlıklı makalesinde Banu Açıkgoz, doktorların cinsel azınlık bireylerini

nasıl algıladıklarını anlamak için doktorların duygu ve davranışlarını ortaya koymaya yönelik 193 hekimin katılımıyla gerçekleştirilen kesitsel bir çalışma sunuyor.

Sahanın Yansımaları

Münevver Azizoglu-Bazan, “İçeriden Bir Araştırmacının Gözüyle Feminist Konumlanma: Bilimsel Objektiviteye Meydan Okuma” makalesinde zengin bir feminist epistemoloji tartışması yürütüyor ve Kürt Kadın Hareketi’nin içinden bir araştırmacı olarak saha araştırması deneyimlerini, kendi konumsallığını ve katılımcılarla ilişkilerini eleştirel biçimde çözümleyerek ele alıyor. “Maskülen Bir Sahada Tek Ebeveyn Olan Göçmen Anneler Üzerine Araştırma Yapmak: Özdüşünümsellik Perspektifinden Kadın Araştırmacının Konumu ve Saha Deneyimleri” makalesinde Nagehan Taner tek ebeveyn bir anne ve araştırmacı olarak, tek ebeveyn göçmen annelerin deneyimlerini araştırıldığı doktora tezinin saha araştırması deneyimlerini, yine feminist bir özdüşünümsellikle tartışıyor.

Politika ve Mücadele Hatları

Sayımızın Politika ve Mücadele Hatları konulu son dosyasının ilk makalesi, Anıl Özge Üstünel’e ait olan “Flört İlişkilerinde Zorlayıcı Kontrole İlişkin Son Yirmi Yıla Dair Bir İnceleme: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Uygulama Önerileri” başlıklı makale. Makalede yazar, flört ilişkilerinde araştırmaların yeterince eğilmediğini düşündüğü bir konu olan “zorlayıcı kontrol” kavramına değiniyor ve makalesini kadına yönelik şiddetle mücadeleye yeni bir alan açacağı beklentisiyle çeşitli önerilerle sonlandırıyor.

“Türkiye'nin Sığınmacılara Yönelik Uyum Politikalarındaki Toplumsal Cinsiyet Körlüğünün Ankara'da Yaşayan Suriyeli Kadınların Deneyimleri Üzerinden Analizi” isimli makalede Sibel Utar, son günlerde yeni başlıklarla birlikte daha da tartışılacak olan sığınmacılar konusuna, uyum politikalarının toplumsal cinsiyet körü niteliği üzerinden bir katkı sunuyor. Duygu Onay

Coker'se, "Akademisyen Kadınların Beauvoirian Otantik Varoluş ve Otantik İlişki Algıları Üzerine Fenomenolojik Bir Analiz" başlıklı yazısında akademisyen kadınlarla yaptığı görüşmeleri, Beavoircı bir kavram seti eşliğinde ele alıyor.

